

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Středočeský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

**Střední zemědělská škola, Brandýs nad Labem - Stará Boleslav,
Zápská 302**

Zápská 302, 250 01 Brandýs nad Labem - Stará Boleslav

Identifikátor školy: 600 007 731

Termín konání orientační inspekce: 5. - 8. únor 2002

Čj.	026 70/02-5118
Signatura	oc4fv501

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Střední zemědělská škola Brandýs nad Labem – Stará Boleslav, Zápská 302 je příspěvkovou organizací s právní subjektivitou, jejímž zřizovatelem se stal od 1. října 2001 Středočeský kraj (Zřizovací listina ze dne 6. prosince 2001, čj. OŠMS/5914/2001). V souladu s Rozhodnutím MŠMT ČR o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 24. listopadu 1998, čj. 32 292/98-21, probíhá ve škole výuka studijního oboru 41-41-M/001 Agropodnikání. V době konání orientační inspekce studovali celkem v osmi třídách denní formou 204 studenti, kapacita střední zemědělské školy (230 žáků) tak byla naplněna na 88,7%. Součástí školy je domov mládeže s kapacitou 54 lůžka.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Český jazyk a literatura

Učebním plánem stanovené zařazení předmětu do ročníků včetně předepsaných hodinových dotací realizuje škola beze změn. Výuka je plánována podle platných učebních osnov, rozpis učiva do jednotlivých ročníků je proveden pomocí časových tematických plánů s průměrnou vypovídací hodnotou. Jen některé otázky spojené s výukou předmětu jsou dle předložených zápisů diskutovány v příslušné komisi všeobecně vzdělávacích předmětů, řadu věcí řeší obě vyučující operativně a průběžně. Promyšlená a pečlivá bezprostřední příprava obou vyučujících se velmi pozitivně odrazila v kvalitě sledované výuky. Plánování a příprava výuky měly velmi dobrou úroveň.

Z hlediska personálního je výuka zajištěna příkladně dvěma učitelkami s předepsanou odbornou i pedagogickou způsobilostí.

Materiální zázemí výuky předmětu tvoří v kabinetech uložené sady pomůcek (audiokazety, videokazety), didaktická technika (magnetofony, zpětné projektory) i odborné publikace a další studijní materiály. Žáci pracovali s učebnicemi, využívány jsou obě knihovny (odborná i žákovská) s řadou odborných publikací i beletristických titulů. Materiální podmínky výuky měly velmi dobrou úroveň.

Výuka probíhá v kmenových učebnách s klasickým uspořádáním žákovského nábytku. Výukové prostory odpovídají psychohygienickým požadavkům, pro výuku předmětu však nejsou podnětné ani motivující. Absence alespoň částečně upravené učebny s odpovídající výzdobou a trvale nainstalovanou didaktickou technikou (televize, video, magnetofon, zpětný projektor) i dalším zázemím (studijní materiály, sady pomůcek, knihy apod.) poznamenaly sledovanou výuku. Psychohygienické podmínky výuky měly průměrnou úroveň.

Promyšlená struktura a organizace všech vyučovacích hodin vždy směřovala k naplnění základního cíle předmětu, kterým je výchova ke kultivovanému jazykovému projevu. Tomu odpovídaly i vhodně zvolené metody a formy práce, pomocí kterých se oběma vyučujícím podařilo zapojit žáky do výuky aktivním a tvůrčím způsobem. Ve všech hodinách zařazená mluvní cvičení vedla žáky k nácviku užívání mateřského jazyka jako prostředku dorozumívání a myšlení. Těžiště výuky v literárně zaměřených hodinách vždy spočívalo v práci s konkrétním uměleckým textem, která nebyla redukována na pouhý rozbor a interpretaci díla, ale citlivě vedla žáky k estetickému prožitku a komplexnímu vnímání literárního umění. Základní seznámení s autorem a jeho tvorbou prováděli často samotní žáci formou samostatně připravených referátů. Převažující činnostní pojetí výuky mělo podobu rozmanitých

individuálních i skupinových aktivit, žákům byl vytvořen i dostatečný prostor pro samostatnou tvůrčí činnost (např. tvorba vlastních textů v hodinách slohových i literárních). V závěru některých hodin nebylo provedeno účinné shrnutí a systematizace nových poznatků. Jen ojediněle (zejména při nevyužití názorných pomůcek a didaktické techniky) převažoval ve výuce verbalismus. Organizace, formy a metody výuky měly velmi dobrou úroveň.

Obě učitelky motivovaly žáky ke spolupráci rozmanitostí zadávaných úkolů, vycházely z jejich čtenářských i diváckých zkušeností, vhodně využívaly mezipředmětových vztahů i regionálních souvislostí. Sledovaná klasifikace byla přiměřeně náročná, dostatečně četná a ve většině případů doplňena i slovním hodnocením vyučující. V průběhu i závěru části hodin scházelo adresnější hodnocení neaktivnějších (i pasivních) žáků. Motivace a hodnocení měly velmi dobrou úroveň.

Velmi kultivovaný jazykový projev je vlastní oběma vyučujícími. Svým klidným vystupováním navozovaly příznivé pracovní klima vzájemné spolupráce, ve kterém se žáci neobávali sdělovat své názory, postřehy a myšlenky, s jejichž správnou formulací však měli někteří z nich potíže. Ve většině hodin byl vytvořen dostatečný prostor pro diskusi, která probíhala podle dohodnutých a oboustranně respektovaných pravidel. Interakce a komunikace měly velmi dobrou úroveň.

Sledovaná výuka českého jazyka a literatury byla celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Matematika

Pro výuku matematiky je vhodně zvolená varianta rozdělení deseti hodin v průběhu studia do všech ročníků po dvou hodinách s tím, že v prvním a druhém ročníku mají žáci navíc v dělených skupinách zařazeno po jedné hodině matematických cvičení. Výše popsaný způsob odpovídá schváleným učebním dokumentům. Učivo je rozpracováno vyučujícími do časově tematických plánů, které ve třetím a čtvrtém ročníku vycházejí ze schválených a platných učebních osnov. V prvním a druhém ročníku vycházelo zpracování tematických plánů z již neplatných učebních osnov. Kontrolou zápisů probraných témat ve třídních knihách bylo zjištěno, že vlastní obsah výuky nebyl v rozporu s platnými osnovami, které vedení školy v průběhu inspekce pro vyučující zajistilo. Rozdíl mezi oběma osnovami vyučující do svých tematických plánů operativně zapracovali. Příprava vyučujících byla velmi dobrá po obsahové stránce, ale rezervy byly zjištěny v oblasti organizace a motivace. Celkově měly plánování a příprava výuky průměrnou úroveň.

Matematiku vyučují dvě vyučující s odpovídající pedagogickou i odbornou způsobilostí pro výuku na středních školách. Drobné nedostatky v oblasti metodiky výuky byly zjištěny u vyučujících, jejich odbornost není zaměřena na matematiku. Celkově byly personální podmínky hodnoceny jako velmi dobré.

Slabým místem jsou materiální podmínky výuky, neboť kabinet je minimálně vybaven názorným materiálem a pomůckami (dva transparenty grafů funkcí, jedna sada rýsovacích pomůcek pro vyučující a drátěné modely). Ve třídách není žádný podnětný materiál pro výuku matematiky, didaktická technika nebyla využívána. Estetická úroveň učeben je na průměrné úrovni. Žáci měli ve sledovaných hodinách učebnice, ale nepoužívali je. Učující neplánují využívání výpočetní techniky při vyučování (nemají k dispozici žádný výukový program). Tempo výuky bylo přiměřené úrovni schopností žáků. Ve většině hodin bylo opomíjeno závěrečné shrnutí pro získání zpětných informací od žáků vzhledem k probíraným tématům. Celkově byly materiální podmínky hodnoceny jako pouze vyhovující a psychohygienické podmínky jako průměrné.

Při vyučování v hospitovaných hodinách převažovala klasická frontální forma práce se žáky,

(včetně matematických cvičení) bez používání názorných pomůcek, či didaktické techniky. Větší aktivita a samostatné zapojení žáků do výuky bylo vysledováno pouze v jedné hodině (třída 3.B). Celkově byly organizace, metody a formy hodnoceny jako průměrné.

Úvodní motivace žáků spočívala v seznámení s cílem hodiny, další motivační prvky chyběly nebo měly pouze průměrnou úroveň (u žádného ze zadávaných příkladů nebyl vytvořen prostor pro alternativní způsob řešení, či rozvinutí diskuse k danému tématu). Při hodnocení převažuje klasifikace písemných prací (čtvrtletních nebo krátkých opakovacích), která měla velmi dobrou úroveň. Další slovní hodnocení s dlouhodobějším motivačním významem nebylo zaznamenáno. Celkově měly motivace a hodnocení průměrnou úroveň.

Žáci respektovali způsob organizace vyučování, byli stále velmi dobře verbálně vedeni vyučujícími. Ve třídách panovala vždy klidná pracovní atmosféra, které však chyběla aktivní interakce žáků. Komunikace vyučujících měla velmi dobrou úroveň, komunikativní dovednosti žáků byly hodnoceny jako pouze vyhovující. Celkově byla oblast interakce a komunikace hodnocena jako průměrná.

Sledovaná výuka matematiky byla hodnocena jako průměrná.

Práce s počítačem, výpočetní technika

Výuka předmětů práce s počítačem a výpočetní technika probíhá v souladu se schválenými učebními dokumenty a je zařazena do tří po sobě jdoucích ročníků (2. – 4. ročník). V každém ročníku jsou zařazeny do rozvrhu dvě hodiny v týdnu. Jedna hodina je sloučena do dvouhodinového bloku a je vyučována v učebně výpočetní techniky ve skupině vzniklé dělením třídy. Druhá hodina není vyučována v učebně výpočetní techniky, ale v klasické třídě se všemi žáky příslušné třídy a je využívána pouze pro výuku teorie. Vyučující mají zpracované časově tematické plány, jejichž náplň odpovídá schváleným učebním osnovám a ještě jsou doplněny o další rozšiřující učivo, které kopíruje rychlý rozvoj výpočetní techniky. Negativem v plánování je častá výuka bez praktického použití počítačů. Příprava vyučujících byla ve sledovaných hodinách vždy promyšlená a měla velmi dobrou úroveň. Slabším místem byla příprava teoretické výuky, kde chyběly nejenom počítače, ale i názorný obrazový a další doplňující materiál (například obrazové ukázky tiskáren, s dalšími technickými daty). Formálním nedostatkem bylo označení předmětu práce s počítačem v 1. a 2. ročníku - v rozporu s novým učebním plánem byl předmět nazván výpočetní technika. Celkově byly plánování a příprava hodnoceny jako průměrné.

Sledovaný předmět je personálně zajištěn dvěma vyučujícími, kteří mají příslušnou pedagogickou i odbornou způsobilost pro výuku na středních školách. Ani jeden nemá odbornost přímo zaměřenou na výuku výpočetní techniky, což se ale neprojeví ve výuce negativně. Proto byly personální podmínky hodnoceny jako velmi dobré.

Materiální zázemí pro výuku výpočetní techniky má pouze vyhovující úroveň. V učebně je celkem 14 počítačů s odlišnými technickými parametry, a to nejenom v podobě procesorů (procesor 486 je u jedenácti počítačů, z toho dva byly nefunkční, třikrát se jedná o Pentium opět s nestejnými parametry), ale i v pracovní rychlosti a ve velikosti operačních pamětí. Propojení těchto počítačů do lokální sítě nebylo při výuce možné využít, zvláště to bylo patrné při výuce používání elektronické pošty, kdy je připojen na síť Internet pouze jeden počítač pomocí modemu 56,6 Genius. Z programového vybavení jsou základem MS Windows 95, 98 a 2000 a MS Office 95, 97 a 2000. Dále je v učebně k dispozici jedna jehličková tiskárna. Nepoužívané počítače a další technika, která není uložena ve skříňkách, snižuje estetickou úroveň učebny. Zařazení tří hodin výpočetní techniky po sobě v jednom dni není z psychohygienického hlediska vhodné (úterý 4.A). Tempo výuky bylo vždy vhodně střídáno

v souladu s členěním sledovaných hodin. Celkově měly psychohygienické podmínky průměrnou úroveň.

Organizace v odborné učebně hospitovaných hodin odpovídala didaktickým zásadám se stálou možností samostatné a aktivní práce žáků u počítače. Při teoretické výuce převažovala dominantní role vyučujících s použitou klasickou frontální výukou. Celkově byly organizace, formy a metody hodnoceny jako průměrné.

Časté ověřování pochopení látky včetně ukázek uplatňování výpočetní techniky v praxi motivovalo žáky k aktivní práci. To vše bylo vhodně doplňováno odpovídajícím slovním hodnocením. V teoretické výuce využívali vyučující připravených předtištěných testů, které velmi dobře vyhodnocovali. Verbální i neverbální úroveň komunikace byla velmi dobrá, žáci se bezprostředně zapojovali do výuky. Ve všech sledovaných hodinách bylo vždy dostatek prostoru pro vyjádření vlastního názoru. Celkově měly motivace a hodnocení i interakce a komunikace velmi dobrou úroveň.

Vzdělávání ve sledovaných předmětech práce s počítačem, výpočetní technika mělo celkově průměrnou úroveň. Výsledné hodnocení bylo silně ovlivněno pouze vyhovujícím stavem materiálních podmínek.

Základy mechanizace

Výuka předmětu základy mechanizace probíhá v předepsaných hodinových dotacích. Obsah jednotlivých vyučovacích hodin vychází z tematických plánů, které jsou vypracovány v návaznosti na učební plány a učební osnovy. Stanovené cíle v tematickém plánu i v hospitovaných hodinách byly určeny tak, aby jejich dosažení bylo reálné vzhledem ke schopnostem žáků. Plánování a příprava výuky měly velmi dobrou úroveň.

Personálně je výuka výše jmenovaného předmětu zajištěna třemi vyučujícími, kteří splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti ve smyslu platné vyhlášky o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců. Personálně byla výuka zajištěna příkladně.

Výuka je realizována v kmenových třídách, které jsou vybaveny standardním žákovským nábytkem. V učebnách byly vystaveny pomůcky, nástěnné obrazy a modely vztahující se ke sledované výuce, které jednotliví vyučující velmi účelně využívali. V hodinách žáci pracovali s učebnicemi a strojírenskými tabulkami, použití didaktické techniky nebylo ve výuce zaznamenáno. Tempo výuky bylo přiměřené, členění hodin odpovídalo psychohygienickým zásadám. Materiální i psychohygienické podmínky měly velmi dobrou úroveň.

Převládající metodou výuky bylo ve sledovaných hodinách frontální vyučování a výuka založená na klasickém modelu. Hodiny se vyznačovaly velkou snahou všech vyučujících po dosažení vytyčeného cíle. U dvou z hodin byly využity tvůrčí úkoly, které žáci zpracovávali samostatně. Různou měrou kladli vyučující důraz na sebekontrolu a rozvíjení paměťových i komunikačních dovedností. Organizace hodin byla všemi vyučujícími připravena, vhodně rozfázována s cílem aktivizovat žáka. Ve většině hodin nechyběl v závěru vyučování prostor pro shrnutí učiva a vyjádření stanovisek žáků. Organizace, formy a metody výuky byly hodnoceny jako velmi dobré.

Vyučující využívají vstupních motivačních metod, v úvodu hodin sdělovali zřetelně cíl a obsah výuky. Slovní hodnocení bylo prováděno často, žáci jsou klasifikováni pravidelně a s dostatečnou četností za klasifikační období. Hodnocení bylo chápáno jako součást výchovně vzdělávacího procesu. Byl zohledňován a oceňován pokrok, kterého žáci při výuce dosahují. Celkově měla oblast motivace a hodnocení velmi dobrou úroveň.

Vyučující vždy respektovali osobnost žáků. Komunikace byla založena na vzájemné důvěře

a pochopení. Přestože jednotliví vyučující aktivně podporovali atmosféru vzájemné spolupráce, v některých vyučovacích hodinách žáci setrvali spíše v pasivitě. Verbální i neverbální úroveň všech tří vyučujících byla velmi dobrá. Oblast interakce a komunikace měla velmi dobrou úroveň.

Celkově měla sledovaná výuka základů mechanizace velmi dobrou úroveň.

Pěstování rostlin

Výuka předmětu pěstování rostlin je realizována v souladu s platnými učebními osnovami a časová dotace odpovídá schváleným učebním plánům. Předložené tematické plány podrobně rozpracovávají obsah učiva a obsahují všechna předepsaná témata. Sledované hodiny byly velmi dobře připraveny z pohledu plnění cílů, a to vždy v souladu s plánovaným učivem. Plánování a příprava výuky byly hodnoceny jako velmi dobré.

Výuka sledovaného předmětu je zajištěna třemi vyučujícími, z nichž jeden naplňuje kritéria odborné a pedagogické způsobilosti pro daný typ školy. Zbývající dvě odborně způsobilé vyučující v současné době dokončují pedagogické vzdělání. Velmi dobré personální zajištění výuky se odrazilo v kvalitě sledovaných hodin. Výuka probíhá v kmenových prostorných učebnách a odborné učebně rostlinné výroby. Princip názornosti ve výuce velmi vhodně doplňovaly nástěnné obrazy a živý rostlinný materiál. Výukové prostory odpovídají psychohygienickým požadavkům. Celkově měly materiální i psychohygienické podmínky velmi dobrou úroveň

Z hlediska organizace, metod a forem práce byly sledované vyučovací hodiny v souladu se stanovenými cíli připraveny velmi dobře. Dominantně používanou výukovou metodou byl promyšlený výklad, který byl doplněn ve dvou vyučovacích hodinách účelným využitím zpětného projektoru. Učitelé při výuce používali názorný materiál, pracovali s učebnicemi a obrazy. V hodinách plně a efektivně využívali vyučovací čas. Učivo bylo věcně správně interpretováno a podáváno do souvislosti s každodenní praxí. Jako celek měly organizace formy a metody výuky velmi dobrou úroveň.

Samotný obsah navštívených hodin svoji vazbou ke každodennímu životu motivoval žáky ke spolupráci. Ve většině sledovaných hodin byla zaznamenána snaha o aktualizaci učiva, využívány byly i výchozí znalosti a zkušenosti žáků. Sledované hodnocení výkonů žáků bylo objektivní, srozumitelné a veřejně sdělené. V závěru vyučovacích hodin vytvořili učitelé dostatečný prostor pro závěrečné shrnutí a opakování probrané látky. Oblast motivace a hodnocení měla velmi dobrou úroveň.

Atmosféra ve vyučovacích hodinách byla klidná a pracovní. Všichni tři vyučující pracovali s nadšením a plným nasazením. V hodinách panovala atmosféra vzájemného respektování, vztah vyučujících k žákům byl přátelský. Projevy nevhodného chování žáků nebyly zaznamenány. Oblast interakce a komunikace byla hodnocena jako velmi dobrá.

Na základě sledovaných hodin byla výuka předmětu pěstování rostlin hodnocena celkově jako velmi dobrá.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve sledované oblasti

V oblasti plánování se negativně odrazilo materiální zázemí předmětů práce s počítačem, výpočetní technika a matematika. Dílčím nedostatkem v plánování výuky matematiky v prvním a druhém ročníku bylo nezaznamenání nejnovějších učebních osnov. Bezprostřední přípravě jednotlivých hodin věnovali vyučující patřičnou pozornost. Plánování a příprava výuky byly hodnoceny třikrát velmi dobře a dvakrát průměrně. Personálně byly vybrané předměty zajištěny velmi dobře až příkladně. Příčinou

průměrného hodnocení materiálních a psychohygienických podmínek výuky byla úroveň stávajícího zázemí pro výuku především všeobecně vzdělávacích předmětů. Spíše nadprůměrnou úroveň měla ve vztahu k hodnoceným předmětům oblast organizace, forem a metod výuky, která byla třikrát hodnocena jako velmi dobrá a dvakrát jako průměrná. Motivace a hodnocení i interakce a komunikace měly s výjimkou matematiky vždy velmi dobrou úroveň.

Celkově byl průběh vzdělávání ve sledovaných předmětech hodnocen jako velmi dobrý.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Plánování

Písemně zpracované koncepční záměry vycházejí z popisu současného stavu školy, ze kterého je patrná velmi dobrá znalost možností školy, regionálních souvislostí i zemědělské problematiky. Vytčené cíle nejsou vždy důsledně provázány konkrétními postupy a zamýšlenými způsoby jejich dosažení, časové horizonty nejsou stanoveny s odkazem na obtížně odhadnutelné výše do budoucna přidělovaných finančních prostředků. Plán práce školy na školní rok 2001/2002 obsahuje kromě místy příliš popisného úvodu i hlavní úkoly včetně zodpovědností příslušných pracovníků a termínů pro splnění daných úkolů. Součástí plánu je i organizační zajištění školního roku včetně časového harmonogramu plánovaných akcí. Předložené dílčí plány (např. předmětové komise, plán výchovného poradce, časové tematické plány) mají průměrnou úroveň, jejich slabším místem je jistá formálnost zpracování a v některých ohledech i menší vypovídací hodnota. V souladu s rozhodnutím o zařazení školy do sítě škol probíhá výuka studijního oboru 41-41-M/001 Agropodnikání. Školou prováděné dílčí úpravy učebního plánu nepřekračují stanovené týdenní počty vyučovacích hodin a dodržují i požadavek celkového minimálního počtu hodin daného předmětu za studium. Zjištěným nedostatkem bylo neuvádění přesných názvů předmětů dle platného učebního plánu (zeměpis, práce s počítačem) ve třídních výkazech a na vysvědčeních. Při plánování výuky matematiky v prvním a druhém ročníku neměli vyučující k dispozici nejnovější učební osnovy. Volitelné výběrové předměty jsou žákům nabízeny s ohledem na profesní zaměření oboru a možnosti školy, výuku nepovinných předmětů škola nerealizuje.

Oblast plánování byla hodnocena jako průměrná.

Organizování

Organizační zabezpečení chodu školy je součástí ročního plánu a obsahuje i stručné vymezení pravomocí a odpovědností jednotlivých pracovníků včetně grafického organizačního schématu. Tato organizační struktura umožňuje účinné řízení školy. Drobné nepřesnosti obsahoval předložený školní řád (např. odkaz na již neexistující školský úřad, nepřesné a nejednoznačné formulace, ustanovení čl. 5 oddílu práva a povinnosti žáků o omlouvání nepřítomnosti na výuce jde nad rámec platné vyhlášky). Rozvrh hodin naplňoval kritéria příslušné vyhlášky s výjimkou pondělní výuky třídy 1.B (týká se poloviny třídy - jedenácti žáků), kde nebyla zařazena povinná polední přestávka, která je předepsaná, je-li počet hodin povinných vyučovacích předmětů v jednom dni osm. Název školy na úředním razítku se státním znakem není shodný s názvem školy uvedeným v síti škol, což je v rozporu s příslušnou vyhláškou. Vnitřní i vnější informační systém je zajištěn obvyklými mechanismy (porady vedení, operativní porady, systém nástěnek, odebírání odborného tisku, pravidelné schůzky s rodiči atd.) a má standardní úroveň. Zápisy z jednání pedagogické rady mají odpovídající vypovídací hodnotu.

Ustanovená Rada rodičů spolupracuje s vedením školy a spolupodílí se na zajištění některých školou organizovaných akcí. Dílčí nedostatky předložené Výroční zprávy o činnosti školy za školní rok 2000/2001 spočívají v neúplném a málo podrobném uvádění předepsaných informací o škole. Názvy kapitol nejsou strukturovány podle příslušného zákona, nejsou uváděny údaje o praxi pedagogických pracovníků, chybějí přehledné výsledky o vzdělávání (např. v členění podle tříd, ročníků) - uváděny jsou jen výsledky maturitních zkoušek, v údajích o přijímacím řízení nejsou uvedeny počty přihlášených ani přijatých žáků. Výroční zpráva o hospodaření (nazvaná Finanční zpráva za rok 2000) neuvádí výsledky všech kontrol hospodaření, které v daném období ve škole proběhly, a obsahovala chybný údaj o příjmech. Výše popsané nedostatky snižují vypovídací hodnotu předložené zprávy.

Organizování mělo jako celek průměrnou úroveň.

Vedení a motivování pracovníků

Vedení školy preferuje operativní a pružné řízení, což je umožněno velikostí školy a počtem zaměstnanců. Zjevnou snahu ředitele školy zajistit výuku všech předmětů odborně i pedagogicky způsobilými pracovníky dokládá skutečnost, že v současné době dokončují doplňkové pedagogické studium dva učitelé odborných předmětů, další učitel zahájí dle plánu studium v příštím roce. Dílčí problémy s personálním zajištěním výuky některých předmětů se odrazily u vybraných pracovníků ve vyšším počtu hodin nad stanovenou míru vyučovací povinnosti. Pomoc začínajícím učitelům zajišťují kromě vedoucích jednotlivých úseků i tzv. uvádějící učitelé. Kritéria pro hodnocení pracovníků nemají písemnou podobu, osobní příplatky a mimořádné odměny stanovuje ředitel školy na základě doporučení svých zástupců i podle výsledků vlastní hospitační a kontrolní činnosti. Rezervy existují v zavedení systému uceleného a pravidelného sebehodnocení školy.

Vedení a motivování pracovníků mělo průměrnou úroveň.

Kontrolní mechanismy

Systém kontrol vychází z operativně zjištěných i dlouhodobě známých skutečností, nemá písemnou podobu a vychází z kompetencí a odpovědností vedoucích pracovníků. Výše popsané dílčí nedostatky ve vedení povinné pedagogické dokumentace i porušení některých závazných legislativních norem dokládají skutečnost, že v samotné účinnosti kontrolních mechanismů existují rezervy. Dostatečně četnou se jeví hospitační činnost ředitele školy i jeho zástupkyně. Ve sledovaných pohospitačních rozhovorech s vyučujícími dokázali vystihnout základní pozitiva hodnocených hodin, dialog s vyučujícími vedli taktně a v závěru formulovali příslušná opatření a doporučení. Kontrolní systém jako celek plní své základní funkce, slabším místem je jeho menší důslednost a propracovanost ve smyslu analýzy zjištěných skutečností, přijatých opatření a následné kontroly naplnění těchto opatření.

Kontrolní mechanismy měly průměrnou úroveň.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ve všech sledovaných oblastech (plánování, organizování, vedení a motivování, kontrolní mechanismy) byla pozitiva i negativa téměř v rovnováze.

Podmínky vzdělávání byly hodnoceny jako průměrné.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU VZHLEDEM K ÚČELU JEJICH POSKYTNUTÍ A VZHLEDEM K UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Hodnocení efektivnosti čerpání mzdových prostředků

Závazné ukazatele mzdové regulace v kontrolovaném období (limit počtu pracovníků, limit prostředků na platy) byly dodrženy. Porovnáním výkazu Škol (MŠMT) P1-04 o pracovnících a mzdových prostředcích se mzdovou rekapitulací a čerpáním na účtu analytické evidence bylo zjištěno, že přidělené mzdové prostředky byly vyčerpány v plném rozsahu. Kontrolovány byly osobní spisy zaměstnanců s osobními čísly 1215, 2221, 2224, 2233, 2234, 2245, 2246, 2251, 6358, 6359, 7453. Personální spisy jsou vedeny přehledně a obsahují předepsané náležitosti. Ochrana osobních údajů je zajištěna. Pracovní smlouvy jsou uzavřené v souladu s právními předpisy platnými v kontrolovaném období. Pracovní náplně nepedagogických pracovníků (os. č. 2245, 2246) jsou podrobně vypracovány. Se zaměstnanci odpovídajícími za svěřené hodnoty jsou uzavřeny dohody o hmotné odpovědnosti. Pro vyplácení nenárokových složek platu nejsou stanovena ředitelem školy kritéria, minimální popis vyplácení osobních příplatků je obsažen v kolektivní smlouvě za rok 2000, např. za vedení kabinetů, knihovny. Nenárokové složky platu jsou součástí platových výměrů, pouze změny osobních příplatků za období od 1. 12. - 31. 12. 2000 např. u zaměstnanců (os. č. 2246, 2227, 7453) neobsahují celkovou částku a zdůvodnění přiznaných osobních příplatku.

Kontrolou odborné a pedagogické způsobilosti u sledovaných pedagogických pracovníků bylo zjištěno, že dvě učitelky předmětu pěstování rostlin jsou k výuce pouze odborně způsobilé, v současnosti si však pedagogické vzdělání doplňují.

Škola podle čtvrtletního výkazu o pracovnících a mzdových prostředcích Škol (MŠMT) P1-04 za období roku 2000 zaměstnávala 14,43 přepočteného počtu pedagogických pracovníků a 5,5 přepočteného počtu nepedagogických pracovníků, stanovený roční limit nebyl překročen.

Na fond kulturních a sociálních potřeb (dále FKSP) jsou pravidelně převáděny finanční prostředky ve výši dvou procent ze skutečně vyplácených hrubých mezd. Rozpočet FKSP včetně zásad jeho čerpání na rok 2000 byl vypracován v souladu s platnou vyhláškou. Na základě schváleného rozpočtu jsou prostředky FKSP využívány převážně jako příspěvky na stravování, lázně, dětské rekreace, pracovní oděvy a obuv. Čerpání prostředků FKSP je v souladu s vypracovanými zásadami a platnou právní legislativou.

Kontrolou nebylo zjištěno neefektivní čerpání mzdových prostředků za kalendářní rok 2000.

Hodnocení efektivnosti čerpání ONIV

K prvnímu dubnu měla škola podle předloženého návrhu rozpisu rozpočtu pro rok 2000 na krytí ostatních neinvestičních výdajů (dále jen ONIV) pro 138 žáků studijního oboru 41-41-M/001 Agropodnikání obdržet 2.775.200,- Kč (tj. 20.110,- Kč na žáka) a pro 20 žáků ubytovaných v domově mládeže, který je součástí školy, 98.900,- Kč (tj. 4.945,- Kč na jednoho ubytovaného), celkem tedy 2.874.100,- Kč. Po projednání skutečné potřeby a daných finančních možností Školského úřadu Praha - východ byl sepsán Protokol o převzetí rozpisu rozpočtu na rok 2000 dne 28. června se závazným ukazatelem ONIV na financování provozních nákladů jen pro školu ve výši 1.676.000,- Kč (tj. 12.145,- Kč na žáka). Ke školnímu roku 2000/2001 byl poskytnutý příspěvek přehodnocen ve vztahu k novému počtu žáků k 30. září 2000 (192) na konečný stav ONIV ve výši 2.018.000,- Kč pro rok 2000, což odpovídá 12.936,- Kč na žáka.

Finanční prostředky věcně určené na materiálové náklady, energie, cestovné a převážnou část služeb byly vyčerpány v souladu s finanční rozvahou podle plánu a v rozsahu stanoveném v rozpisu rozpočtu. V účetním výkazu částka vykázaná na účtu - Opravy a udržování hrazené z pronájmu státního majetku (60.321,70 Kč) odpovídala ve stejné výši dosaženým výnosům z nájmu státního majetku. Ve skutečnosti byly zaúčtovány náklady v souladu s uzavřenou smlouvou podle předložené, měsíčně se opakující fakturace znějící na elektroinstalační práce bez bližší specifikace, doložení pracovního výkazu nebo dodacího listu. Na škole je veden sešit s požadavky od jednotlivých pedagogů na běžné drobné opravy, které však této fakturaci zdaleka neodpovídají nejen rozsahem, ale i věcným plněním, což neodpovídá platným předpisům.

V rámci příspěvku škola obdržela účelové prostředky na nájemné (386.000,- Kč), odpisy (348.000,- Kč) a další vzdělávání pedagogických pracovníků (11.000,- Kč). Škola vykázala kladný hospodářský výsledek ve výši 27.172,- Kč, při zúčtování finančních vztahů ke státnímu rozpočtu za rok 2000 správně tyto účelově nevyužité finanční prostředky v rámci odvodů vrátila do státního rozpočtu. Jednalo se o odvod prostředků účelově určených na odpisy ve výši 430,- Kč (rozdíl oproti odpisovému plánu na rok 2000) a na nájemné ve výši 26.742,- Kč za pronájem hospodářských objektů, skladů a garáží, kde je provozována praxe žáků.

Organizace má uzavřené další smlouvy o pronájmu nebytových prostor, především pro účely výuky tělesné výchovy, za velmi výhodných platebních podmínek podle předem stanoveného rozvrhu hodin a skutečně odučených hodin. Ve stanovené ceně za jednu cvičební hodinu je ale společně zahrnuta nejen cena (fakturační sazba) za užívání nebytových ploch (čisté nájemné), ale i cena za energie a ostatní výlohy (služby) včetně užívání movitého majetku (vybavení náradím a náčiním), což je v rozporu se zákonem o nájmu a podnájmu nebytových prostor.

Při kontrole vyčerpaných prostředků na další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále jen DVPP) bylo zjištěno, že z celkové přidělené sumy 11.000,- Kč (která odpovídá cca 70,- Kč na žáka a je pro cca 20 pedagogů, což představuje pro jednoho cca 550,- Kč), použila škola na přednášky, školení a semináře pedagogů jen 5.590,- Kč (tj. 50,82 %), za ostatní prostředky byly nakoupeny nejen odborné publikace a knihy pro pedagogy, ale rovněž i učební pomůcky (například školní atlas, trojúhelník, úhloměr, kružítka, mléko, brambory). Zpráva o hospodaření za rok 2000 ani školou zpracované „Vyúčtování prostředků určených na další vzdělávání PP r. 2000“ neobsahovaly finanční údaje a další informace o použití prostředků na DVPP podle článku 4 Pokynu ministra školství, mládeže a tělovýchovy České republiky čj. 21366/95-20 platného od 1. února 1996.

Z poskytnutého příspěvku ve sledovaném roce škola uhradila za poskytované služby spojené se stravováním žáků a pracovníků školy 97.782,- Kč. Fakturovaná cena zhotoveného a dovezeného oběda odpovídá věcným režijním nákladům podle kalkulace a ceně sjednané v uzavřené smlouvě o zajištění stravování žáků a zaměstnanců. Obědy jsou však vlastní zaměstnankyní vydávány ve vyhrazených prostorách objektu školy, kam se jídlo dováží. Vydávání obědů ve škole je druh činnosti, kterou organizace nemá uvedenou v platném Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních a školských zařízení, a úhrady nákladů s tímto druhem činnosti spojených jsou prováděny na úkor financování školy.

Ve využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu na ONIV pro rok 2000 byly zjištěny dílčí nedostatky. Část těchto prostředků nebyla použita svým rozsahem a věcným plněním v souladu s příslušnými ustanoveními zákona o nájmu a podnájmu, účetnictví a rozpočtových pravidlech. Část prostředků byla použita na činnost, která není vymezena ve Zřizovací listině a není zaznamenána v Rozhodnutí o zařazení do sítě škol.

Hodnocení výroční zprávy o hospodaření školy

Výroční zpráva o hospodaření za rok 2000 neobsahovala celkové příjmy a výdaje v souladu s platným právním předpisem. Přílohou byl Výkaz zisku a ztráty Uc ROPO 4 - 02 ke dni 31. 12. 2000 (ve výroční zprávě je uvedeno chybné datum 31. 12. 2001) a Rozvaha rozpočtových a příspěvkových organizací rozvaha Uc ROPO 3 - 02 ke dni 31. 12. 2000. Porovnáním shora uvedených výkazů a výroční zprávy bylo zjištěno, že ve výroční zprávě je uvedena chybná částka přidělené výše prostředků ze státního rozpočtu, čímž výroční zpráva pozbývá vypovídající hodnotu pro veřejnost. Výroční zpráva neobsahovala kopie protokolů o všech kontrolách, které proběhly v organizaci za rok 2000, což je v rozporu s platnou právní normou.

Hodnocení efektivnosti využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům

Z hlediska použití celkového objemu prostředků ve sledovaných oblastech je využití prostředků ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům hodnoceno jako efektivní.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Zřizovací listina Střední zemědělské školy, Brandýs nad Labem – Stará Boleslav, Zápská 302, vydal Středočeský kraj dne 6. prosince 2001, čj. OŠMS/5914/2001 včetně přílohy – Vymezení majetku ve vlastnictví středočeského kraje, který se předává do správy školy ke dni 1. října 2001
- Rozhodnutí MŠMT ČR o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 24. listopadu 1998, čj. 32 292/98-21
- Učební plán studijního oboru 41-41-M/001 Agropodnikání, vydalo MŠMT ČR dne 9. srpna 2000, čj. 25057/2000-23 s platností od 1. září 2000 počínaje prvním ročníkem
- Učební plán studijního oboru 41-41-M/001 Agropodnikání, vydalo MŠMT ČR dne 26. června 1993, čj. 18 875/93-23 s účinností od 1. září 1993
- Třídní výkazy
- Doklady o vzdělání sledovaných vyučujících
- Dlouhodobá koncepce rozvoje SZeŠ Brandýs nad Labem
- Plán práce SZeŠ Brandýs nad Labem na školní rok 2001/2002
- Plán práce předmiotové komise všeobecně vzdělávacích předmětů
- Tematické plány sledovaných předmětů
- Rozvrh hodin ve školním roce 2001/2002
- Školní řád
- Třídní knihy ve školním roce 2001/2002
- Podkladová inspekční dokumentace
- Inspekční zpráva ze dne 30. března 2000, čj. 026 72/2000-5102
- Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2000/2001 a o hospodaření školy za kalendářní rok 2000 (nazváno „Finanční zpráva za rok 2000,“)
- Dotazník pro ředitele školy
- Zápisy z jednání pedagogické rady, předmětových komisí a operativních porad

- Potvrzení ve funkci ředitele školy vydané MŠMT ČR čj. 33249/98-26 ze dne 2. prosince 1998
- Čtvrtletní výkaz o pracovnících a mzdových prostředcích v regionálním školství Škol (MŠMT) P 1-04 za 1. – 4. čtvrtletí 2000
- Výkaz zisku a ztráty Výsledovka Úč ROPO 4 – 02 za rok 2000 ze dne 18. 1. 2001
- Rozvaha rozpočtových a příspěvkových organizací Úč ROPO 3 – 02 za rok 2000 ze dne 24. 1. 2001
- Mzdová rekapitulace za období 1. 1. - 31. 12. 2000
- Personální spisy zaměstnanců os. č. 1215, 2221, 2224, 2233, 2234, 2239, 2245, 2246, 2251, 3602, 6358, 6359, 7453
- Změna osobního příplatku ze dne 30. 11. 2000 o zaměstnanců s os. č. 2246, 2227, 7453,
- Mzdové listy č. 38, 39
- Pracovní náplně zaměstnanců os. č. 2245, 2246, 3929
- Hlavní účetní kniha za rok 2000
- Účtový rozvrh pro rok 2000
- Kolektivní smlouva na rok 2000 ze dne 7. 1. 2000
- Daňové doklady k čerpání FKSP za rok 2000 č. 175, 281, 282, 283, 317
- Zpráva o hospodaření za rok 2000 na Střední zemědělské škole Brandýs nad Labem
- Protokol č. 24/00 o kontrole pojistného a provádění nemocenského pojištění a o kontrole důchodového pojištění provedené Okresní (Pražskou) správou sociálního zabezpečení Praha - východ ve dnech 18. a 21. 2. 2000 s variabilním symbolem 28010283
- Vyúčtování prostředků určených na další vzdělávání pedagogických pracovníků - rok 2000
- Daňové doklady k čerpání ONIV za rok 2000 č. 1, 3, 7, 10, 11, 12, 15, 16, 19, 40, 41, 42
- Úhrada nákladů za stravování žáků a pracovníků střední školy za rok 2000, ze dne 10. 4., 10. 7. a 7. 12.
- Smlouva o zajištění stravování žáků středních škol ze dne 17. 4. 2000 včetně průvodního dopisu Školského úřadu Praha - východ ze dne 29. 5. 2000, čj. 4235/00
- Výpisy z běžného účtu školy
- Dohoda o užívání tělocvičny ze dne 27. 9. 2000
- Dohoda o užívání posilovny ze dne 20. 10. 2000
- Smlouva o pronájmu prostor ze dne 1. 11. 2000
- Protokol o výsledku následné kontroly ve Střední zemědělské škole, Brandýs nad Labem - Stará Boleslav, Zápská 302 ze dne 8. 6. 2001, čj. 130/541/2001
- Výkaz Škol (MŠMT) V 7 - 01, o gymnáziu - střední odborné škole - konzervatoři ze dne 2. 10. 2000
- Rozpočet na rok 2000 k 1. 11. 2000 bez uvedení čj. a data
- Zúčtování finančních vztahů PO se státním rozpočtem za rok 2000 - příspěvek (tabulka č. 1 a 2)

ZÁVĚR

V rámci orientační inspekce byly hodnoceny předměty všeobecně vzdělávací i odborné. S ohledem na velmi dobrou kvalitu výuky českého jazyka a literatury, základů mechanizace a pěstování rostlin byl celkově průběh vzdělávání u sledovaných předmětů hodnocen jako velmi dobrý, přestože ve výuce matematiky a výpočetní techniky (práce s počítačem) byla pozitiva a negativa téměř v rovnováze. Rezervy spočívají zejména v úrovni stávajícího materiálního zázemí všeobecně vzdělávacích předmětů (pomůcky, podnětnost učeben, didaktická technika). Tato skutečnost se v případě matematiky a zejména výpočetní techniky (práce s počítačem) promítla v hodnocení organizace, forem a metod výuky, které měly u ostatních předmětů velmi dobrou úroveň. Pozitivní zjištění převažovala v oblastech motivace a hodnocení i interakce a komunikace, kde se ve sledovaných předmětech projevilo velmi dobré zajištění výuky odborně a pedagogicky způsobilými vyučujícími. Kvalita výuky sledovaných předmětů byla celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Velmi dobrá znalost provozu a konkrétních podmínek školy i problematiky zemědělského školství nejen v daném regionu se odrazila v hodnocení podmínek vzdělávání (plánování, organizování, vedení a motivování, kontrolní mechanismy), které měly jako celek v řadě ukazatelů standardní úroveň. Pozitivně zúčinené dlouholeté a bohaté zkušenosti ředitele školy umožňují operativní řízení školy, na druhé straně se však projevily někdy rutinním přístupem k řešení dílčích problémů, který prolínal všemi výše uvedenými oblastmi. Zjištěné nedostatky v plánování (např. nepřesné názvy povinných předmětů), v organizování (nedostatek ve stavbě rozvrhu hodin, používání neplatného razítka, snížená vypovídací hodnota výroční zprávy) i ve vedení a motivování (scházející ucelený systém pravidelného sebehodnocení školy, chybějící jasná kritéria pro přiznání nenárokových složek platu), svědčí o rezervách v účinnosti kontrolních mechanismů.

Podmínky vzdělávání byly ve vztahu ke sledovaným oblastem hodnoceny jako průměrné.

Z hlediska použití celkového objemu prostředků ve sledovaných oblastech je využití prostředků ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům hodnoceno jako efektivní.

Změny v činnosti školy od předchozí inspekce

Ve dnech 20. - 22. března 2000 proběhla ve škole orientační inspekce (viz inspekční zpráva čj. 026 72/2000-5102). Kvalita vzdělávání v sedmi sledovaných všeobecně vzdělávacích předmětech byla zprávou celkově hodnocena jako průměrná. Porovnáním s předměty hodnocenými v této zprávě lze konstatovat, že v kvalitě výuky předmětů český jazyk a literatura i matematika nedošlo ke změnám. Pozitivním zjištěním je vzhledem k profilaci školy velmi dobré hodnocení sledovaných odborných zemědělských předmětů, což v konečném důsledku vedlo k velmi dobrému hodnocení průběhu vzdělávání. V celkovém hodnocení podmínek vzdělávání (dříve hodnocení kvality řízení) nedošlo k zásadním posunům. Některé nedostatky popsané v předchozí zprávě byly odstraněny (např. byla zpracována koncepce školy, upraven školní řád apod.), jiné popisuje tato zpráva nově, některá doporučení, v části případů odvislá od výše přidělených finančních prostředků, čekají stále na svá řešení (zlepšení vybavení kabinetu matematiky, využití výpočetní techniky pro výuku, vypovídací hodnota výroční zprávy atd.). Z výše popsaných skutečností vyplývá, že ve srovnatelných činnostech školy od předchozí inspekce nedošlo k žádným zásadním změnám, vzhledem ke struktuře sledovaných předmětů nastalo zlepšení v hodnocení průběhu vzdělávání. V řadě hodnocených oblastí si škola si udržuje standardní úroveň.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Richard Spiegl
Členové týmu	PaedDr. Václav Skála
	Ing. Václav Groušl
Další zaměstnanci ČŠI	Mária Kotvanová Marie Albrechtová	

V Rakovníku dne 27. února 2002

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 28. února 2002

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Ing. Milan Pešek, ředitel školy

.....
podpis

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu: Česká školní inspekce, Nádražní 102/II, 269 01 Rakovník. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel, příslušný orgán státní správy: Krajský úřad Středočeského kraje, vedoucí odboru školství, mládeže a sportu, Mgr. Radek Coufal, Zborovská 11, 150 21 Praha 5	2002-3-18	85-02

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány.